

**Magiczny
Kraków**

Opowieści w ruchu, czyli 15. Festiwal Conrada już trwa!

2023-10-29

W dniach 23-29 października pisarki i pisarze z pięciu kontynentów spotkają się w Krakowie, by dyskutować o zjawisku migracji. Swoimi opowieściami podzielą się między innymi Kateryna Babkina, Natasha Brown, Philippe Claudel, Inga Iwasiów, Georgi Gospodinow, Mikołaj Grynberg, Intan Paramaditha, Małgorzata Rejmer, Judith Schallansky i Jakub Żulczyk. W programie również warsztaty i gala Nagrody Conrada.

Tematem przewodnim 15. Festiwalu Conrada są migracje. Organizatorzy zaprosili do Krakowa autorki i autorów m.in. z Iranu, Indonezji, Korei Południowej, Maroka i Stanów Zjednoczonych. Nie zabraknie wydarzeń poświęconych literaturze pisanej w języku francuskim, hiszpańskim, niemieckim czy norweskim. Zaplanowano też spotkania dotyczące skutków wojny w Ukrainie i sytuacji na granicy polsko-białoruskiej.

– Chcemy rozmawiać o doświadczeniu osób, które były zmuszone opuścić własne domy, ale też tych, które same na taki krok się zdecydowały, gdyż dotychczasowe miejsca zamieszkania okazały się dla nich – z różnych powodów – niewystarczające – mówi Grzegorz Jankowicz, dyrektor programowy Festiwalu Conrada. – Jak twórcy i twórczynie reagują na kryzys migracyjny? W jaki sposób o nim opowiadają? Na co starają się nas uwrażliwić? Odpowiedzi na tego rodzaju pytania będziemy poszukiwać podczas festiwalu. Wierzymy, że literatura pomoże nam lepiej rozumieć skomplikowane sytuacje – również te, których nie doświadczyliśmy na własnej skórze” – dodaje Jankowicz.

Nowe wyzwania

Profesor Michał Paweł Markowski, dyrektor artystyczny festiwalu, zwraca uwagę, że migracje dynamicznie zmieniają polskie społeczeństwo. Pod wieloma względami nie jesteśmy jednak na to przygotowani. – Przez długi czas albo Polski nie było, więc nikt się do niej nie wybierał, albo nie miała w sobie żadnych atrakcji, po które ktoś chciałby sięgać. Uciekano z Polski, ale raczej nie do Polski – mówi Markowski. Nowym wyzwaniem jest sytuacja, gdy przybywa osób, które chcą w naszym kraju zamieszkać na stałe albo próbują znaleźć w nim azyl na jakiś czas.

Kryzysowi humanitarnemu na granicy polsko-białoruskiej poświęcone będzie festiwalowe spotkanie z twórcami i zarazem aktywistami: Krzysztofem Czyżewskim, Olgą Hund oraz Mikołajem Grynbergiem. O współczesnych migracjach do Europy oraz o roli literatury faktu w komunikacji społecznej będą rozmawiać uznani reportażyści: Szymon Opryszek, Olga Stanisławska i Dionisios Sturis. Z kolei Max Cegielski opowie o wędrownicy śladami Josepha Conrada i o lekcji, jaka wynika z analizy niejednoznacznego dziedzictwa pisarza. Ważnym punktem festiwalu będzie spotkanie z Małgorzatą Rejmer, której nowa książka dotyczy doświadczeń ekstremalnych. Jej bohaterowie muszą opuścić nie tylko miejsce, w którym przyszło im żyć, ale także siebie, przekraczając granice dotychczasowego „ja”.

W programie nie mogło zabraknąć spotkania z literaturą ukraińską. Do Krakowa przyjadą trzy cenione autorki, które w swoich ostatnich książkach opowiadają o sytuacji w ogarniętej wojną Ukrainie: Kateryna Babkina, Tamara Duda oraz Hałyna Kruk.

**Magiczny
Kraków**

– O temacie przewodnim staramy się myśleć szeroko i w sposób nieoczywisty. Stąd w programie chociażby spotkanie z filozofem i aktywistą Darkiem Gzyrą dotyczące uchodźstwa zwierząt – mówi Grzegorz Jankowicz. – Innym rodzajem migracji jest przepływ idei. Właśnie na ten temat będziemy dyskutować m.in. z Ingą Iwasiów, Ryszardem Koziołkiem, Małgorzatą Lebdą czy Jakubem Żulczykiem. Muszę tu wspomnieć także Georgiego Gospodinowa, bułgarskiego pisarza, który właśnie otrzymał jedno z najważniejszych wyróżnień literackich: Międzynarodową Nagrodę Bookera. Na festiwalu opowie o zbiorowych ucieczkach do przeszłości – dodaje Jankowicz.

Scena Babel

Większość wydarzeń programu głównego odbędzie się w Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie oraz w kameralnych wnętrzach pałacu Potockich. Obie lokalizacje, zarówno ta przy krakowskich Plantach, jak i ta przy Rynku Głównym, będą gościć twórców i twórczynie z różnych kręgów kulturowych i językowych.

W tym roku czekają nas liczne spotkania z czołowymi postaciami literatury francuskiej, w tym z Grégoire'em Bouillierem, Philippe'em Claudelem i Maryam Madjidi, jak również z jurorami i jurorkami najważniejszego francuskiego wyróżnienia literackiego – Nagrody Goncourtów. Wydarzenia te uświetnią 25. rocznicę ustanowienia lokalnej wersji wyróżnienia, noszącej nazwę „Lista Goncourtów: polski wybór”. Organizatorem tej nagrody jest Instytut Francuski, a o werdykcie decydują studentki i studenci romanistyki z całej Polski.

Szczególnie bogato prezentuje się program spotkań z literaturą języka hiszpańskiego. Na Festiwal Conrada przyjadą między innymi Chilijka Nona Fernández Silanes, Gwatemalczyk Eduardo Halfon oraz pochodzący z Argentyny Martín Kohan i Samanta Schweblin. Zaplanowano też spotkania z młodymi autorkami piszącymi po niemiecku: Austriaczką Laurą Freudenthaler i Niemką Judith Schallansky. Co więcej, na Festiwal Conrada przyjadą interesujące twórczynie pochodzące z Azji: Koreanka Bora Chung oraz Indonezyjka Intan Paramaditha.

– W tym roku świętujemy nie tylko 15. Festiwal Conrada, ale też dziesięciolecie przyznania Krakowowi tytułu Miasta Literatury UNESCO. Z tej okazji będziemy spotykać się z postaciami, których książki zyskały już u nas pewną popularność – jak Natasha Brown i Sofi Oksanen – ale też z tymi, które na razie znane są w węższym kręgu czytelniczek i czytelników. Każda z nich zasługuje jednak na równą uwagę, bo tworzy oryginalne historie. Takie, które poszerzają naszą wiedzę i rozwijają wrażliwość – przekonuje Urszula Chwalba, dyrektorka wykonawcza Festiwalu Conrada.

„Lekcje czytania”, Nagroda Conrada i wiele więcej

Wzorem lat ubiegłych na festiwalu odbywają się warsztaty interpretacji literackiej pod nazwą „Lekcje czytania” dla dzieci i rodzin, pasma filmowego, które odbędzie się w Kinie Pod Baranami, oraz skierowanego do branży „Kongresu książki”. Finałem festiwalowego tygodnia będzie uroczysta gala Nagrody Conrada przyznawanej za najlepszy debiut literacki minionego roku. Więcej informacji na [stronie Festiwalu Conrada](#).